

NOORD-BRABANDER

Dingsdag 3 Julij.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

De Maad verschijnt driemaal per week, en wel Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van hetzelfde is f 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste Postkantoor f 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel, en diegenen, welke geene 5 regels bekoopen, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, franco te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander te 's Hertogenbosch.

KERKELIJKE STAAT

R O M E.

Den 9 Junij is in deze stad uit Lucca, aangekomen de Prinses *Maria Louisa Charlotta*, zuster van den Hertog van Lucca en weduwe van Pijns Maximiliaan van Saksen. Den 11 des morgens heeft zij zich naar het Vatikaan begeven om aldaar een bezoek bij Z. H. af te leggen.

Den 12 Junij heeft *Akmoth Feth Pacha*, ambassadeur der Porte in Frankrijk, die den 8 te Rome was aangekomen, een bezoek bij den H. Vader afgelegd, die hem eene gouden tabaksdoos, verrijkt met een mozaik, verbeeldende het colyseum, heeft ten geschenke gegeven.

Sanderdaags heeft de ambassadeur een bezoek gegeven aan Z. Em. den Kardinaal prefect der Propaganda en is van daar naar het museum en de bibliotheek der Propaganda gegaan. Hij is een onderwezen man, verstaat en spreekt redelijk wel de Fransche taal. Met gemakkelijke las hij de Arabische en Persische manuscripten, die hem zijn voorgelegd zonder van de Turksche boeken te spreken. Hij erkende tevens de Cufische, Persische en Turksche gedenkpenningen, die in de rijke kabinetten van medailles in dat gesticht bewaard worden. Met belangstelling onderzocht hij het Mexikaansch manuscript, de Indiaansche manuscripten op palm bladeren, de Chinesche schilderijen en het ontangt uit de eilanden Gambier aangekomen afgodenbeeld. Hij deed zich den inhoud van het werk: *Zegelraad des H. Stoels en der kern*, beschreven door onzen regerenden Paus, uitleggen, doch wat hem tot het grootste genoegen verstrekte, was het groot getal Turksche, en Arabische leerlingen enz. die hij in het gesticht aantrof en waarvan vele onderdanen des Grooten Heers zijn. Hij onderhield zich met een elk minner; deed onderzoek naar hunne Provincie en familie. Op denzelfden dag gaf hij aan de Religieuse Méchitaristen een middagmaal.

Bij een besluit der congregatie van den *Index* van den 15 Februarij jl., goedgekeurd door den H. Vader den 29 Mei jl. worden de navolgende werken verboden en gedoemd.

Le Livre du peuple door F de la Mennais; *l'histoire philosophique, politique et critique du Christianisme et des églises Chrétiennes, depuis JESUS CHRIST jusqu'au XIX siècle* door de Potter; *de Laostenie of du Danger imminent de la civilisation européenne et de l'unique moyen de la sauver et de la régénérer*, door Jozeph Collina; *de l'Amour selon les Lois primoriaties et selon les convenances des sociétés modernes*, door de Senancour, te. uitgave met veranderingen en bijvoegingen; *Abrégé de l'Histoire de Charles Botta*, van 1534 tot 1789, door den Advokaat Louis Cometti; *Histoire générale de l'Italie depuis les temps anciens jusqu'à nos jours, brièvement exposée et Considérée* door Jean Campitio; *Miroir de l'Histoire moderne de l'Europe pour faire suite au tableau des révolutions de l'Europe de Koch*, eerste Italiaansche vertaling van Jean Tamassio; (doubt corrigatur). *Considérations impartiales sur la loi du celibat eclesiastique et sur le vœu solennel de chasteté, proposées secretement aux conseillers et législateurs des états Catholiques*, door den Hoogleeraar C. A. P. Dit laatste werk is bij besluit der inquisitie van den 2 Mei veroordeeld geworden *Une leçon académique sur la peine de mort prononcée à l'université de Pise le 18 Mars 1836.*

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29 Junij.

De zaken van het kanton Schwijtz, die voor een oogenblik schenen bedaard te zijn, hebben eenen meer ernstigen en onrustbaren den keer genomen, dan de radikale partij ooit had kunnen ver-

vachten. Men had in de regering van dat kanton onlusten willen vermeden met te beletten om deszelfs landgemeente te houden en men had dat geslaagd. Doch op het oogenblik dat zulks het minst verwacht werd, is door de kanselarij van Schwijtz tegen den 17 dezer, eene nieuwe landgemeente bijengeroepen geweest, met het oogmerk om de door de gebeurtenissen van den 6 Mei jl. verontruste verrichtingen verder af te werken. Deze krachtige proclamatie, waarin de zuiverste en levendigste godsdienst en vaderlandsliefde doorstraalt, eindigt aldus:

» Dat deze waarschuwing, welke de almachtige hand Gods u gezonden heeft, niet zonder uitwerksel blijve; gehoorzaamt aan dat zichtbaar bestuur van den almogenden en allerwijsten God, die over u noodlot waakt; begeef u alleen naar Rothenflurm en toont daár, dat gij afstammelingen uwer voorvaderen zijt, der vrijheid waardig, welke zij gekocht en met hun bloed gezegeld hebben. Laat u niet afscheiden van de vervulling uwer plichten door die onderteekeningen die u door den lastigen en het verraad zijn afgeperst; deze hebben geene waarde; zij verplichten u tot niets en het zonden alleen vijanden des Vaderlands zijn, die, indien zij konden, tegen ginnen om bij de landgemeente tegenwoordig te wezen, die u door lungen bedrogen hebben; zullen eene billijke en verdiende straf ondergaan. Handelt zoodanig dat gij in hun lot niet daelt; volgt den vinger Gods en die zal u behoeden.

(Kanselarij van den Schwijtz.)

Naar uit het bovenstaande stuk te oordeelen, heeft het gouvernement van Schwijtz niet alleen het woord, maar met voerzigtigheid de handelen. Het is te verwachten, dat de onschuldige misdadiger de noodvergadering niet af te wachten, waarnaar de beslissing van deszelfs lot zou verzonden zijn. Deze trek van onverzettelijkheid moet hetzelfde in stand houden.

De zaak van den onschuldigen is half gewonnen, wanneer het gouvernement vertrouwen in zich zelfs stelt en het zijne vijanden durft onder de oogen te zien. Men zal afwachten wat de radikalen zullen doen. De tijd zal alles leeren.

— Te Bamberg zijn dezer dagen twee groote rijtuigen, die bestemd zijn om te dienen tot het vervoeren van reizigers op den ijzeren weg van Amsterdam naar Haarlem, naar Holland ingescheept. Dezelve zijn ingerigt voor 24, en voor 30 à 36 personen en hebben een zeer goed aanzien. Zij zijn door den Machinist Schwarzkoof gemaakt en kosten te zamen f 4000.

— Uit Trier wordt van den 18 Junij het volgende gemeld.

De Hoogleeraar *Rosenbaum*, in het Seminarie dezer stad, heeft den 12 Junij zijn cursus met de volgende toespraak geopend.

Mijne heeren! Ik ben u eene verklaring verschuldigd. Gij draagt ongetwijfeld kennis der brieven door Z. Em. den Kardinaal *Lambroschini*, secretaris van staat Zijner Heiligheid aan de heeren Braun en Elvenich geschreven, waardoor alle onderhandeling betrekkelijk het Hermesianismus afgebroken is. Daar het niet anders zijn kan dat de een of ander welligt eenige ongerustheid had en men zich over het algemeen vergistte nepens mijne orthodoxie en betrekkingen jegens den heiligen Apostolischen en Roomschen stoel, verklaar ik openlijk hier en niet alleen ik, maar ook mijne ambgenooten, dat wij ons geheel en al aan de beslissing van den heiligen Stoel onderwerpen. Wij hebbe eene schriftelijke verklaring aan den eerwaardigen administrateur van het bisdom gezonden, om die aan zijne Heiligheid te doen geworden.

ENGELAND.

LONDEN den 27 Junij.

De Nederlandsche buitengewone gezant, baron van der Capellen, heeft een onderhoud met den Hertog van Cambridge gehad.

— H. M. heeft lerd *Mulgrave* tot Marquis van *Granby* in het graafschap York, verheven.

De Marquis van *Westminster* heeft in het Hoogerhuis aangekondigd, dat hij in de volgende Parlementsitting eene motie doen zou

om het stemmen bij procuratie, voor leden die niet in het Huis tegenwoordig waren, af te schaffen. Voorloopig wilde hij zich tot de aanwijzing van het verkeerde en gevaarlijke dat in deze gewoonte gelegen was bepalen, en werd daarin door Lord *Brougham* ijverig ondersteund, terwijl de graaf *Ellenborough* dit aloud gebruik met ernst verdedigde.

De wet op de municipale corporaties is in Ierland in het Lagerhuis ten derdenmale gelezen, en, na langdurige woordenwisseling, of de huurwaarde der gebouwde eigendommen van hen die aanspraak op het kiesrecht hebben op tien of op vijf ponden sterling bepaald zal worden, naar den zin der Ministers, die het laatste verlangen, doorgegaan, en wel met eene meerderheid van vijf eenderdig stemmen.

— Te Lissabon is den 14 dezer de rust weder door oproerige bewegingen, van de zijde der *Ultra-liberalen*, gestoord. Terstond na den afloop eener plegtige processie, werd Koning *Ferdinand*, op het plein voor de hoofdkerk, door een troep van ongeveer honderd menschen, uit de laagste volksklasse, omsingeld en beleedigd, doch het gelakte hem zijne koets te bereiken en te ontkomen. De steeds talrijker wordende oproerlingen vielen daarop den voormaligen Minister, *J. da Silva Carvalho*, aan, die met moeite door den Plaatselijken gouverneur, *da Costa Cabral*, ontzet werd, maar nu werd deze zelf het voorwerp der vervolging, en zag zich genoodzaakt in een huis te vlugten, hetwelk daarop door de rebelen omsingeld werd. Even weinig ontzag betoonde men den eersten Minister, *Sa da Bandeira*, die, door eenige soldaten gevolgd, zich voor de huisdeur plaatste, en het volk vermaande rustig uit een te gaan. Hij ontving een bajonetstek in de borst, die doodelijk had kunnen wezen, blijkbaar zijne riddersorde de kracht van den stoot niet gebroken had. Eindelijk maakte eene compagnie caçadores met eenige manschappen der municipale garde aan, en verstrooide den oproerigen hoop, waarop de heeren *da Silva Carvalho* en *da Costa Cabral*, hun leven niet zeker achtende, zich door een detachement dezer troepen naar het kasteel van St. George lieten escorteren, terwijl de eerste Minister, door het gebeurde niet afgeschrikt, rustig naar zijne woning wederkeerde, en zich kort daarop naar de Koningin begaf, om haar verslag van het voorgevallene te geven. Een weinig later zag men deze, van haren Gemaal vergezeld, door de straten der hoofdstad rijden, waar zij met luid ge-

Den volgende dag is een Kabinetstraad gehouden, om over het intrekken der habeas-corpus-acte te raadplegen, doch besloten dat zoodanige maatregel juist bij den aanvang der verkiezingen, als inconstitutioneel moest worden aangemerkt. Bij besluit van den Minister van Binnenlandsche Zaken zijn zes bataillons der nationale garde van Lissabon ontbonden, naardien het gebleken was dat de meesten der oproermakers tot deze bataillons behoorden, bij welke zich reeds vroeger eene sterke zucht tot de onbepaalde herstelling der constitutie van 1820 had openbaard.

Bij het vertrek der brieven, welke dezer tijding inhouden, was de rust schijnbaar hersteld.

— De toebereidselen tot het krooningsfeest zijn geheel voltooid in Hyde Park en Green Park, de schouwburgen zijn opgericht, vuurwerken en beviesen zijn in gereedheid gebracht, galerijen zijn opgericht, en de St. James street vertoont de voorgevels der huizen eene talrijke galerij, met zitplaatsen bedekt met karminzitten, terwijl aan die galerijen op de prachtvolste wijze verlicht zullen zijn. Voor het *Ordonnance-Office* is eene tweede galerij opgericht, zij is versierd met gekleurde lampions, voorstellende eene ontzettend groote keizerskroon, met de ster der kousebandsorde aan de eene zijde; daaronder, in het midden, bevindt zich het zinnebeeld der reinheid, eene groote witte naauwlijks ontfokene roos, en aan de andere zijde zijn de woorden *Victoria Regina*. Al de overige gebouwen zijn insgelijks op de kostbaarste en iufsterriekste wijze verlicht en gedecoreerd.

Al de clubs van *Pal Mall* zijn versierd met groote toestellen van gaspijpen, voorstellende de wapens der Koningin; de uitwerking derzelfde moet belooverend zijn. Ook aan de versiering der ministeriele hotels wordt gearbeid. Al de straten nifloopende in die, door welke de optocht gaat, zijn gebarrikadeerd en zullen op den dag der plegtigheid door groote amphiheatrs geheel afgesloten zijn.

In de abdy zijn de toebereidselen geheel voltooid. De decoraties zijn afgevoerd. De zitplaats voor de Koningin is op eenigen afstand van het hoofdaltaar; daar zal zij, na hare krooning, de hulde der pairs en van de deputatien der gemeenten ontvangen.

— Het dagblad de *Sun* kondigt aan dat het op den krooningsdag met gouden letters gedrukt zal verschijnen, om de bijzonderheden der plegtigheid mede te deelen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29 Juny.

De Koning heeft den baron de *Talleyrand*, hieten, woon gezant en gevolmagtigd Minister bij den Koning van Denemarken, tot pair van Frankrijk verheven, en in zijne plaats aan het Deensche Hof den Heer *Alexis de St. Priest* benoemd.

— Naauwlijks is de Prins de *Talleyrand* dood, of men kondigt reeds een werk onder den titel van *Uittreksel uit zijne gedenkschriften*, door de gravin *O. de C.*, aan. De uitvoerders van 's Prinsen laatsten wil hebben dadelijk verklaard, dat zij in last hadden alle uitgave van geschriften onder den naam van den Prins stellig te ontkennen.

BEELGE.

BRUSSEL den 30 Juny.

Maandag morgen zal *Leopold* zijne gemalin door Hoogstderzelver kinderen vergezeld, naar hun kasteel in de Ardennes vertrekken, alwaar zij gedurende drie of vier dagen zouden vertoeven om zich vervolgens naar Parijs te begeven.

NEDERLANDEN.

SHERTOGENBOSCH den 2 Julij.

Z. K. H. de Prins van Oranje is donderdag van Hoogstdezeszelfs reis naar Duitschland te s'Gravezake terug gekomen.

— Wij zijn verzocht het volgende te plaatsen:

De Provisionele Commissie der Maatschappij tot invoering der zijdeteelt in Noord-Brabant brengt bij deze ter kennis van hun welke deze onderneming met hunne intekening hebben willen vereeren, dat de vergadering der deelgenooten tot het constitueren dier Maatschappij ingevolge de daarvan aan ieder intekenaar afgezonden circulaire (met bijgevoegde model Procuratie) is bij een geroepen op donderdag den 12 Julij aanstaande des voormiddags ten half elf ure binnen s' Hertogenbosch in het lokaal van het *Provinciaal Gouvernement* aldaar.

Strekken de dit bericht om zoodanige deelgenooten welke door toeval hunne convocatie niet mochten ontvangen, in de gelegenheid te

aan te vragen, daar hunne tegenwoordigheid of die van hunne gemagtigden zeer wenschelijk is ter bevordering dezer groote en nuttige zaak.

— In den avond van laatsleden vrijdag ontstond in de gemeente Bokhoven ten huize van *Francis van Eijck*, Secretaris dier gemeente, eene felle brand die zoodanig toenam, dat binnen kortentijd het huis met twee daar achter gelegen schuren een prooi der ylammen zijn geworden. In weerwil van alle mogelijke pogingen en het in werking zijn van twee brandspuiten uit de gemeente Vlijmen naar die plaats in aller ijl vervoerd, is men het vuur niet meester kunnen worden, doch gelukkig zijn de naastgelegene gebouwen behouden gebleven. De oorzaak van den brand is onbekend, doch naar men verneemt is het huis met aanhoofigheden voor brandschade verzekerd.

— Uit Weenen schrijft men van den 21 dat Z. K. H. de Erfprins van Oranje den volgende dag aan het diplomatisch hooren zou verhooren. Den vorigen avond had Hoogstdezelve, door onderscheidene leden van het keizerlijk gezin vergezeld, de voorstelling in den nieuwen schouwburg bijgewoond. Bij het diner hetwelk den vorigen middag ter eere van den Prins en Schouwburg gegeven was, waren, behalve de leden van het keizerlijke huis, Prins *Melternich* en graaf *Katzenberg*, ook de heer *Metzger* genoodigd. Volgens dit bezigt, zou Z. K. H. hetzelve van Weenen naar s'Gravezake terugkeeren. Omtrout de ongesteldheid des Keizers werden geen bulletins meer uitgegeven. Z. M. was genoegzaam geheel hersteld.

— In s'Gravenhage is in 71 jarigen ouderdom overleden, de hoogedel gestrenge heer *Mrs. Daniel Jacob Heeneman*, in leven kamerpresident van het hongerrechtshof, en ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, enz.

— Van Amsterdam schrijft men, dat heeren Arbiters uitspraak hebben gedaan in de zaak der houders van aandelen Handelmaatschappij aan toonder, tegen de directie dier Maatschappij. Aan de eischers, welke beweerd hadden dat zij even als aandeelhouders op naam regt hadden op de winsten, die door de Handelmaatschappij reeds waren uitgedeeld of zouden uitgedeeld worden, is hun eisch ontzegd, met veroordeeling in de kosten.

— In de Javasche Couranten tot den 14 Februarij vindt men het volgende:

Het Hoog Militair Gerechtshof van Nederlandsch Indie heeft, na een behoorlijk onderzoek der zaak van den gewezen kommandant van Zij-

ner Majesteits stoomschip *WILLEM I*, *J. K. D. Lamleth*, bij eené uitvoerig gemotiveerde sententie van den 30 Januarij jl., verklaard, dat de 1ste luitenant honorair bij het op te rigten corps mariniers, *J. K. D. Lamleth*, gewezen bevelhebber van Zijner Majesteits stoomschip *WILLEM I*, zich wegens het verlies van gemeld vaartuig volkomen heeft verantwoord, en heeft hem vrijgesproken van alle schuld of pligtverzuim deswege, en mitsdien ontheven van alle verdere vervolgingen te dezer zaak, als mede van de kosten. De voormelde uitspraak is hoofdzakelijk gegrond geweest op de overwegingen, dat het verlies van Zr. Ms. meergemeld stoomschip *WILLEM I* alleen moet worden toegeschreven aan de omstandigheid dat de ligging der Lucipara eilanden en reeven op de daarvan bestaande kaarten en speciaal op die van *Horsburg*, in 1833 uitgegeven, en welke door alle zeevarenden steeds wordt geraadpleegd en gevolgd, niet behoorlijk is geplaatst en bekend gesteld; zijnde het uit het gehouden onderzoek volkomen gebleken, dat de gezagvoerder *Lamleth*, in de bepaling van den koers, al die maatregelen van voorzigtigheid heeft in het werk gesteld, welke van eenen goeden en getrouwen gezagvoerder van een lands vaartuig konden verwacht worden.

Men meldt uit Amsterdam het volgende: Daar het aan den raad van administratie der Hollandsche ijzeren-spoorweg-maatschappij, zoo het schijnt, niet gelukt was om in der minne de overdracht voor den Haartemschen spoorweg behoevende gronden te verkrijgen, zijn voor eenigen tijd de eigenaren opgeroepen, om aan een commissie uit het kollegie van Gedeputeerde Staten, geadsisteerd met den Burgemeester der gemeente Sloten, hunne belangen voor te dragen. De door hen aangevoerde gronden schijnen echter geenen ingang gevonden te hebben, want op requisitoir van den heer officier van Justitie heeft de rechtbank alhier, bij vonnis van 29 Mei 1838, onder *presidium* van den hoog edel geboren heer staatsraad President Mr. M. C. van Hall, naar aanleiding der wet van 8 Maart 1810, executoir verklaard een besluit van den heer Gouverneur van Noord-Holland, waarbij bepaal is, dat de werken van den aan te leggen spoorweg zullen worden aangelegd over de gronden en eigendommen, daarbij opgenoemd, en diensvolgens den heer gouverneur geautoriseerd, om zich namens den staat te stellen in het bezit dezer gronden, mits daartoe vervullende de verplichtingen, hem bij de wet opgelegd, en tegen behoorlijke schadevergoeding. Dit vonnis aan het paleis van justitie en in de gemeente Sloten aangeplakt zijnde, zijn, naar men vernemt, onderscheidene eigenaren daartegen in oppositie gekomen. Gisteren werd ter zake der oppositie van den heer *Beukman*, tegen den heer officier van justitie, waarin de belangen van den opposant zullen voorgedragen worden door den advocaat Mr. A. Brugmans.

Na het lezen der conclusie is de verdere behandeling dezer zaak, welke uit haren aard de algemeene belangstelling opwekt, op dingsdag aanstaande bepaald. Men zegt, dat eene dergelijke oppositie is betrekkelijk aan den gouverneur, en Z. H. Ed. Gestr. mede voor onze rechtbank is gadagvaard om daarop voort te procederen. Uit de voorlezing der conclusie in eerstgemelde zaak is gebleken, dat een der gronden van oppositie is, het niet meer bestaan der Franscheijzerlijke wet van 8 Maart 1810, terwijl men voor den opposant wijders aanvoerde, dat in allen gevalle de daarbij bepaalde formaliteiten niet zijn geobserveerd.

De heer officier van Justitie zal, zoo men op het paleis verhaalt, zich bepalen bij het nemen eener conclusie tot niet ontvanke-lijkheid, maar de beoordeeling daarvan schijnt zoo naauw met de principale kwestie verbonden te zijn, dat men ook de behandeling daarvan te gemoet ziet.

HERMESIANISMUS.

In ons nummer van Donderdag den 21 Junij jl. hebben wij twee brieven medegedeeld van Z. Em. den kardinaal *Lambruschini* geschreven aan de hooggeleerden *Braun* en *Elsenich* betrekkelijk het door hun gedane verzoek aan zijne Heiligheid om hun werk getiteld *Meletemata theologica* te mogen doen drukken, waartoe door den Heiligen Stoel nog geene vergunning verleend was. Thans zijn wij in staat gesteld om de brieven door die Heeren aan den H. Vader geschreven in deszelfs geheel te kunnen mededeelen.

Eerste brief door den Kardinaal Secretaris van Staat aan den H. Vader ter hand gesteld.

Allerheiligste Vader.
Het vertroostend aandenken en de diepe erkentelijkheid die ons zijn bijgebleven over de treffende goedheid en vaderlijke belangstelling, waarmede Uwe Heiligheid zich gewaardigd heeft ons te ontvangen en bij onze komst in de maand Junij te hooren boezemen de hoop en het vertrouwen in dat zij met geene mindere wellikendheid dezen brief zal ontvangen, welke wij tot u rigten betrekkelijk de gesteldheid onzer zaken, alvorens naar ons Vaderland terug te keeren.

Na den belangrijken brief, welke Z. Em. de allerhoogwaardigste prins en heer *Lambruschini*, kardinaal der heilige Roomsche kerk en Secretaris van Staat uwer Heiligheid den 5 Augustus aan ons gerigt had, overwogen te hebben, waren wij van gevoelen dat de zaak die ons naar Rome had doen vertrekken, geëindigd was. In deze gesteldheid; daar men ons weigerde overeenkomstig het gedane verzoek, te vergunnen om eene geloofsbelijdenis aan den Heiligen Stoel aan te bieden, of aan te nemen die men ons geven zoude, hadden wij destijds slechts eene zaak ter harte, namelijk om te weten of er niet een middel zou bestaan om aan uwe Heiligheid een openlijk blijk over de zuiverheid van ons geloof te geven en derhalve zooveel mogelijk de nieuwe geschillen voor te komen, die ten nadeele der kerk onder de onze zouden kunnen oprijzen, indien alle twijfel over onze Orthodxie niet weggenomen was. Tot dat einde had zich een middel aan hetwelk ons ook door personen, welker raadgevingen op ons eenen grooten invloed uitoefenen, aanbevolen was. Wij best ten een klein werk te schrijven, hetwelk te gelijktijd met andere onderwerpen moest inhouden datgene waarvan bijzonder gesproken wordt, niet met dien beknopten vorm eener geloofsbelijdenis maar op eene meer uitgebreide wijze ontwikkeld.

Dit werk, hetwelk getiteld is: *Meletemata theologica* door ons vervaardigd zijnde, zonden wij aan den zeer eerwaarden en achtbaren Meester van het Heilig Apostolisch paleis en wij verzochten denzelfden eerbiediglijk aan ons de vergunning te willen verleenen om hetzelfde te doen drukken, wanneer men er niets strijdigs met het Katholijk geloof in vond. Den 24 Februarij op het paleis geroepen zijnde ontvingen wij van zijn hoog eerwaarde het volgende antwoord. Men laat zich over den inhoud van uw geschrift niet uit, maar om andere redenen heeft men het niet geschikt geacht de vergunning toe te staan om het werk te doen drukken. Het is onze bedoeling niet, Heilige Vader, aan den eerbied te kort te willen doen die men verschuldigd is aan Hem die de kerk bestuurt met klagten over dit antwoord tot u te rigten, doch dat het ons ten minste vergund zij met de volste opgeetheid te verklaren dat wij met deze *Meletemata* te schrijven, ons alleen voorstelden om dit dubbel oogmerk, hetwelk wij vroeger hebben opgegeven te bereiken en alzoo de zaak der Katholijke kerk in Duitschland voor zoo veel zulks in ons vermogen was, te dienen. Hoezeer dit antwoord onze wenschen niet vervuld heeft, is hetzelfde echter voor ons de bron van eenige vertroosting geweest. Inderdaad het aanhoudend gebruik van den Heiligen Stoel is niet geweest om zich te vreden te stellen met te onderrigten diegenen die in dwaling verkeerden, maar om hen te helpen terug te keeren tot de waarheid, die niet gewaardigd hebben om te waarschijnen. In het oordeel had dat wij van het Katholijk geloof in de openlegging der leer, welke krachtige beweegredenen ons genootzaakt hebben bekend te maken, waren afgeweken.

Het komt ons derhalve voor dat wij zonder roekeloosheid van onze zijde, hieruit kunnen besluiten, dat de leer in ons werk opengelegd in geenen deele met het Katholijk geloof strijdig is en, zonder aan hetzelfde eenig nadeel toe te brengen geleerd en in de scholen onderwezen kan worden.

Dit moet eene gróote vertroosting niet alleen voor ons zijn, die op het punt staan om deze hoofdstad te verlaten, maar ook voor een groot getal andere die, even als wij, aanhangers zijn van de leer in ons werk vervat en die den ijver deelen welke ons voor de verdediging der kerk beziet. Wanneer zij de tegenwoordige gesteldheid onzer onderhandeling zullen vernomen hebben, zullen zij vertroost zijn en de handelwijze gemakkelijker verdragen van hen die niet ophouden tegen hun te handelen op eene wijze die met de rechtvaardigheid en christelijke liefde weinig overeenkomt.

Dat de almachtige God zich gewaardigd heeft uwe Heiligheid voor het geluk en den luister der kerk te zegenen en te beschermen. Eindigende werpen wij ons, Heilige Vader, voor uwe voeten en smeken u nederig ons, uwen apostolischen zegen even als aan uwe getrouwste en nederigste dienaars te verleen.

Rome 5 Maart 1838.

Jan Joseph Braun Hooggeleerd en Dr. in de Godgeleerdheid.

Joseph Elenich, Hooggeleerd en Dr. in de wijsbegeerte.

Het antwoord van den Kardinaal Secretaris van staat hebben wij in ons nummer van Donderdag den 21 Junij jl. reeds medegedeeld, waarin hoofdzakelijk gezegd wordt dat de Hooggeleerden in dwaling verkeeren en Z. H. van hun eene volledige onderwerping aan den H. Stoel vordert die de werken van *Hermes* gedoemd heeft, dat zij afkeuren hetgeen de kerk afkeurt en niets verrigten wat hun van den weg der waarheid zou kunnen doen afwijken.

(De tweede brief zullen wij in een volgend nummer mededeelen).

KLOOSTERS IN ZWITSERLAND.

In den loop van dit jaar heeft het klooster van Muri aan het Gouvernement van Argau eene formele klage gedaan tegen de handelingen waarvan hunne eigendommen het voorwerp zijn. Deze klage is van dien aard om te bewijzen met hoe weinig opregtheid het Gouvernement van Argau jegens de godsdienstige vereenigingen handelt en met hoe veel regt deze den Waarborg, welke bij het verdrag hun wordt verzekerd, gevorderd hebben. Uit het stuk in de argovische dagbladen bekend gemaakt, blijkt, dat de wereldsche administratie, aan de kloosters opgelegd, aanzienlijke goederen, gelegen in de gemeenten van Wettingen, verkocht heeft, zonder daarvan eens aan de eigenaars van het klooster kennis te geven; dat niet alleen die goederen zonder de toestemming der religieusen, maar zelfs tegen veel lagere prijzen als dezelve geschat en in naam van den Staat op den Inventaris gebracht waren zijn verkocht, en waarvan de prijs in geene evenredigheid staat met de inkomsten die daarvan betrokken worden. Zij beklagen zich nog dat door dezen verkoop men hun niet alleen van een verzekerd verblijf maar ook van het burger regt beroofd, hetwelk de goederen van Wettingen hun verleende en die daarom des te kostbaarder zijn, vermits het Gouvernement als vreemdelingen schijnt te willen beschouwen al degenen, welke geene Argovische burgers zijn.

Eindelijk altijd formeel tegen de verkoopingën protesterende, vragen de religieusen hoe het kan geschieden dat het Gouvernement, hetwelk aan de eigenaren verboden heeft eenige hoegenaamde goederen te verkoopen, zich zoo haast om hunne schoonste en meest winst gevende landerijen te vervreemden. De verkoopingën hebben intusschen de ratificatie van den grooten raad bekomen.

ONTDEKKINGEN — OUDHEDEN — KUNSTEN ENZ.

Italie. Rome. In de bibliotheek van het vatikaan heeft men een handschrift ontdekt, inhoudende onder meer andere stukken liederen van *Abeilard* met muzikale aantekeningen. De vermaarde *Abbé Baini* heeft zich belast om dezelve in hedendaagsche noten over te brengen, terwijl een geleerd Duitscher, die zich thans te Rome bevindt en aan wien men deze belangrijke ontdekking verschuldigd is, hoopt hetzelve weldra te zullen uitgeven. De beroemde *Angelo Mai*, onlangs tot de waardigheid van Kardinaal verheven, heeft in de bibliotheek van het vatikaan vele onuitgegevene boeken van *Titus Livius* ontdekt. Men ziet derzelve uitgave met levendig ongeduld te gemoet.

— Alhier is het *Gregorius-Museum (Muséo Gregoriano)* voor het publiek geopend geworden. Die weinige lieden welke hetzelve sedert het afgelopen jaar hebben mogen bezoeken, zijn verbaasd geweest over de nieuwe rijkdommen, welke deze zoo prachtige verzameling, dank zij de edelmoedige milddadigheid van zijne Heiligheid, vermeerderd hebben. Onder meer anderen merkt men op een bronzen standbeeld, hetwelk ongetwijfeld een der schoonste is, waaraan de kunstenaar, die het heeft vervaardigd, een grooten prijs heeft toegekend. Waar men ook zijne oogen wendt, overal gevoelt men zich door nieuwsgierigheid en bewondering verrukt. De verzameling van vazen is aanzienlijk vermeerderd. Te midden der zaal treft men in glazen draaikasten gouden sieraden in alle vormen aan en men is stilstaande getroffen over den rijkdom, wanneer men al die voorwerpen van pracht, die de oude wereld nagelaten heeft, ziet. Naast zoovele zege en burgerkroonen ziet men diademen, halssieraden, braceletten, ketingen, ringen, oorhangers en duizende voorwerpen van smaak, van de grootste kunst en bewonderenswaardig door derzelve eindeloze verscheidenheid van vormen en gedaanten.

Het volkomen behoud dezer voorwerpen geeft aan dezelve des te hogere waarde. De schoonste zijn in de grafkelders van *Vulci* gevonden. Deze zoo rijke verzameling zal de eerste der wereld zijn indien het gelukken mogt om die van den generaal *Galassi* welke men voornemens is te koop, daarbij te kunnen voegen. Het getal der bronzen stukken, der standbeelden waaronder de groote *Mars*, gevonden te *Podio*, der eersaaten, groepen, spiegels, wapenen, hamers, hamelaren, lampen, vazen enz. is niet minder belangrijk en om deze verzameling te volmaken, heeft men eene reeks van koppen der fresken, gevonden in de graven van *Vulci*, *Tarquinius*, *Chiusi* enz., er bijgevoegd.

— In de kerk *det Anima* ter dezer stede bevindt zich eene grafombe opgericht voor *Karel Frederik* hertog van *Juliens*, *Kleef* en *Berg*. Dit gedenkstuk is volkomen gelijk aandaat, hetwelk in de *St. Lambertuskerk* te *Dusseldorf* ternagedachtenis van dienzelfden vorst is opgericht. Naar men verzekert is dit door den Vlaamschen beeldhouwer *Nikolaas d'Arras*, aan wie men de grafombe te *Rome* verschuldigd is, vervaardigd.

Napels. De stedelijke raad van *Washington* heeft onzen beroemden beeldhouwer den heer *Persico*, die reeds twee treurgedenkstukken voor die stad heeft vervaardigd, belast met het standbeeld van *Christoffel Columbus*, bestemd om op de groote markt over het *Capitool* te *Washington* te worden geplaatst. De heer *Persico* heeft deze eervolle taak op zich genomen en is reeds naar *Madrid* vertrokken om aldaar twee portretten van dien doorluchtigen reiziger, die volgens overlevering zeer moeten gelijken, te bezichtigen, te onderzoeken. De municipaliteit van *Washington* heeft aan den heer *Persico* het verlangen te kennen gegeven dat het standbeeld, *Columbus* verbeelde, op het oogenblik dat hij aan *Europa* de ontdekking der nieuwe wereld verkondigt.

Parma. In de kerk van den *H. S. Martinus* ter dezer stede heeft men in onderscheidene kapellen bewonderenswaardige fresken van de 14 en 15 eeuw gevonden, die gedurende twee honderd jaren met dikke kalk bestreken zijn geweest.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

* * Bij den Boekhandelaar **C. L. VAN LANGEN-HUYSEN**, te *Amsterdam*, ziet het licht en wordt alom verzonden:

Bijdrage tot de Kerkelijke Geschiedenis van Duitschland, in de XIXde Eeuw of het zoogenaamde **R O O D E B O E K**, in groot 8°. Prijs **f 1,90.**

Dit belangrijk Werk levert een getrouw verhaal van de daden der Pruisische Regering omtrent de *R. C. Kerk*, en men zal, bij het lezen van hetzelve, ontwaren, hoe weinig men hechten kan aan de menigvuldige berigten, welke ons van daar over dit onderwerp zijn medegedeeld. Achter het werk volgt eene **T H E O L O G I S C H E B E O O R D E E L I N G** der Breve van *Pius VIII.*

De Kundige hand des Vertalers, en de zeer onvolledige Fransche vertaling van hetzelve, in welke, behalve de genoemde **T H E O L B E O O R D E E L I N G**, vele wezentlijke stukken zijn uitgelaten, zal voorzeker de algemeene belangstelling van een werk bevorderen, hetgeen reeds vóór de in hechtenisneming van den Aartsbisschop van *Keulen* in Duitschland het licht zag, en daardoor van onpartijdigheid is vrij te spreken, een Werk nogtans, welks verspreiding kort na de uitgave in Pruisen werd verboden en de Exemplaren opgehaald, zonder dat men in staat was, de daadzaken in hetzelve te wederleggen.

BEKENDMAKINGEN.

* * Getrouwd:

H. P. VAN DEN BERGH
Med. Doctor te *Veghel*
en
A. M. SASSEN.

's *Bosch*
28 Junij 1838.

* * De Notaris **ESSER MEERMAN**, Residerende te *Rosmalen*, zal Publiek Verpachten op Dingsdag den 3 Julij 1838 's Morgens ten 10 ure ten Herberge van **C. SOTTEKOUW** te *Kessel* het **V O O R G R A S** op den Uitterwaart de **H O O T K R A S** op den *W. de Maas* afstakend, en het **H O O T K R A S** op den *W. de Maas* afstakend, na bij de Rivier de *Maas*.

DEPOT VAN LIKDOORN-PLEESTERS.

vervaardigd door den *Mr. Operateur M. SCHIEDER* van *Tyrol*. Deze pleisters nemen in den tijd van drie dagen de wortel en tak van den *Likdoorn* geheel weg, zonder hinder of pijn, hetwelk genoegzaam met roem alom bekend is. Prijs per Doosje met Berigt **f 1**.— Woont te *Amsterdam Nieuwendijk*, hoek *Zantsteeg*, No. 17, alwaar hij is te spreken of te ontbieden. Depot bij *F. Bischofer* uit *Tyrol* Handschoen-Magazijn op het *Spul*; te *Haarlem J. B. van Looghem* Boekverkooper; 's *Hage*; *La Ville de Paris*; *Rotterdam*, *Zeeuwische Koffijhuis* *Utrecht*, *Oude Bak*, *Koffijhuis*; *Arnhem*, *D. K. Muller, & Comp.* Boekverkoopers; *Nijmegen*; *C. J. Raaijckens*, *Zutphen*, *J. W. Grevink*, *Apotheker*; *Leeuwarden*, *M. Nijstrat* en te 's *Bosch* bij *D. A. A. de Rooij*, Boekverkooper; te *Breda* bij *van Gulick en Hermans*.

* * Iemand zijnde *Roomsch Catholijk* en van een goed Burgerlijk gedrag te bewijzen door Certificaten, 24 Jaren oud, vijf Jaren bij een Notaris tevens Burgemeester als **K L E R K W E R K Z A A M** zag zich gaarne bij een **R. K. P A T R O O N** leggen een maag *Salaris* onverschillig waak, doch liefst ten *Platten Lande* in genoteerde zijne betrekking geplaatst.

Iemand hierop reflecterende gelieve zich te Adresseren bij den Drukker en uitgever dezer.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te *Parijs* waren de fondsen den 28 Junij genoteerd: 5 pCt. 101,45; 3 pCt. 80,15; *Nap. r.* 98,60, *Sp. Ard.* 22,4, *Port.* 24, *Rom. L.* 101,5.

Uit hoofde van den heilgendaag, is *Vrijdag* te *Antwerpen* geen beurs gehouden. De volgende omzettingen hadden er evenwel plaats: *Belg.* 102; *Sp. Ard.* 21,4, *Rom. L.* 101,5; *Braz.* 80.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Zaterdag 30 Junij ten vier ure.

Werk. Sch. 2 pCt. 54,37, 7,8, 3,16, Dito 5 pCt. 102, 101,5, Kansbilj. f 25,78; *Amort. Synd.* 4,2 pCt. 95,78, 96, dito 3,2 pCt. 80, *Handelm.* 179, 3,4; *Oost-Ind.* 5 pCt. 99,7; *Amort. p. st.* 21,7, 7,0.